

actual, tot tenint en compte dos factors: les dificultats epistemològiques que suposa acarar-se al fet literari en un context de proliferació de plataformes pretesament *crítiques*; i el fracàs d'unes polítiques que han abdicat en les seves funcions de reforçament estructural de l'espai cultural. Finalment, Ardolino va acabar elaborant una proposta de cànon d'obres, que s'hauria d'entendre més com una eina de treball que com a resultat.

Les comunicacions següents van contribuir a parcel·lar el territori narratiu: Antoni Isarch i Manel Ollé feren, respectivament, un balanç de la novel·la i del conte. El primer, a «Un torrent de veus. La novel·la catalana al segle XXI», reflexionà sobre les dificultats inherents a qualsevol proposta de classificació i inventari de la narrativa actual i, intentant defugir les etiquetes, va optar per definir sis «nuclis d'interès superposats» entorn dels quals analitzà algunes de les aportacions més interessants de la novel·la actual. El segon, a «Camps de batalla dels més recents combats singulars. Narrativa catalana del XXI», va destacar l'emergència de noves editorials i webs que han contribuït al conreu del conte, especialment per part d'una generació jove que l'ha renovat i ha acabat per donar-li prestigi; entre la proliferació d'apostes, Ollé va remarcar l'aparició d'autors interessats per uns «nous realismes», que qüestionen la realitat social, i l'ús d'un llenguatge al marge de la prosa funcional i transparent, sovint associada al periodisme, que dominà en el conte dels anys vuitanta i noranta del segle passat. La comunicació de Josep Lluch, «L'edició de narrativa catalana a l'entrada del segle XXI», va evidenciar la profunda transformació que ha experimentat el sistema editorial català amb l'eclosió de noves editorials sorgides amb la clara voluntat de crear una marca identificativa que connecti amb els nous públics. Altrament, l'escriptor Màrius Serra, amb el títol suggestiu de «Llengua a la narrativa del segle XXI: lletrainterferits, genuïnistes, neutrals, alienígenes...», va descriure la gran diversitat d'opcions lingüístiques introduïda pels narradors del nou mil·lenni, que supera, i de molt, la vella dicotomia entre català normatiu i català del carrer.

La Jornada es va cloure amb la taula rodona «Com és la narrativa del segle XXI?» que protagonitzaren els creadors. Moderada per Antoni Isarch, hi van participar quatre autors de generacions i d'interessos diferents: Manuel Baixauli, Francesc Serés, Maria Guasch i Jenn Díaz. Entre els temes que s'hi abordaren (i que van suscitar un fèrtil debat amb el públic) sorgiren qüestions com la relació dels escriptors amb uns determinats referents literaris i artístics, el pols amb la realitat del moment i els models de llengua literària.

El resultat final de la Jornada mostra —i demostra— la indiscutible riquesa i varietat que ha assolit la narrativa, en llengua catalana, al llarg de les dues dècades del segle en què vivim. No en va, gràcies a les diverses aportacions efectuades pels estudiosos que hem esmentat, ja es comença a entreveure la possibilitat de començar a fixar uns títols i uns autors per als amants i estudiosos del gènere i que només el pas del temps indicarà si arribaran a ser imprescindibles —o, com s'afirma avui dia, canònics— en l'esdevenir de la nostra literatura. Semblantment a la sessió dedicada a la poesia, les actes de la Jornada han estat publicades a la col·lecció «Treballs de la Societat Catalana de Llengua i Literatures», de l'Institut d'Estudis Catalans.

Josep CAMPS ARBÓS
Universitat Oberta de Catalunya
Maria DASCA
Harvard University

Estrena absoluta de l'òpera *Llull* (Girona, novembre de 2018).— La Simfònica de Cobla i Corda de Catalunya (SCCC), el projecte musical que impulsa la Fundació Metalquímia, va estrenar el novembre de 2018, a l'Auditori de Girona, l'òpera *Llull*, el seu projecte més ambiciós.

Aquesta òpera va ser un encàrrec per a la SCCC, amb llibret de Jaume Cabré i música de Francesc Cassú, gira al voltant d'una de les figures cabdals de la literatura catalana: Ramon Llull. *Llull* es va poder veure en dues úniques funcions a l'Auditori de Girona, dins el festival Temporada Alta.

Aquesta estrena va comptar amb la direcció escènica de l'actual director artístic del Teatre Nacional de Catalunya, Xavier Albertí, i amb la participació dels cantants Roger Padullés, Marta Mathéu, Gemma Coma-Alabert, Toni Marsol i Ferran Frauca, en els papers principals, així com la Polifònica de Puig-reig que va donar veu a les parts corals.

Sinopsi: Ramon Llull, ja gran, malalt a Gènova, rep la visita del dominic Nicolau d'Eimeric que li comunica la nova que Jerusalem ha estat alliberada de l'Islam pels cavallers del Temple. Llull rep una carta de sa filla Magdalena on li comunica la mort de Blanca, l'esposa de Llull, i que trenca tota relació amb ell perquè mai no els ha fet de pare. Eimeric exhorta Llull a ingressar a l'orde dominicà però Llull li diu que se'n va a Jerusalem. La seva dèria és la conversió dels infidels i la redacció de la seva obra escrita que està pensada com un instrument per a la conversió de jueus i musulmans. Després ja pensarà en la salvació de l'ànima.

Llull explica les aventures i desventures del filòsof mallorquí a Jerusalem, on l'intentaran matar, el tancaran a la presó i, fins i tot, es retrobarà amb la seva filla.

Simfònica de Cobla i Corda de Catalunya

Maria Mercè Marçal: art, literatura i vida. Homenatge des de les comarques del sud (9, 16 i 22 de novembre de 2018). — Els dies 9, 16 i 22 de novembre de 2018, la delegació d'Alacant de l'Institut d'Estudis Catalans i la Universitat d'Alacant se sumaven als actes de commemoració dels vint anys de la mort de Maria Mercè Marçal amb un programa de tres dies en què l'obra de la poeta va ser el centre i la inspiració per a conferències, converses i propostes artístiques. Sota la coordinació de Liris Picó, Victòria Cremades i Gràcia Jiménez, es va bastir una mirada calidoscòpica a la vida i els escrits de Marçal, començant per una primera sessió, a la Facultat d'Educació de la Universitat d'Alacant, on la biògrafa de l'autora, Lluïsa Julià, en va situar la trajectòria en el context de la poesia catalana des dels anys setanta fins a l'actualitat. La jornada va continuar amb la participació de més de tres-cents estudiants de segon de batxillerat de les comarques de l'Alacantí i el Baix Vinalopó, procedents de nou centres educatius, que ens van transmetre la seua visió de la figura de Marçal conjuminant art i literatura, amb *performances*, recitals, danses, traduccions a l'àrab, vídeos i diverses propostes didàctiques. L'elevada qualitat dels projectes preparats demostraren que la veu de la poeta resta ben viva entre les noves generacions, que se senten interpel·lades per ella i hi responen amb noves creacions que la connecten amb el seu present. El dia va acabar amb una taula rodona a la Seu Universitària d'Alacant on Lluïsa Julià, Itxaro Borda, Anna Esteve i M. Àngels Francés es van aproximar a l'obra de Marçal des de diferents punts de vista, i van compartir amb les persones assistents una càlida tertúlia sobre el significat de la poeta en la cultura catalana contemporània.

El cicle d'activitats va continuar el dia 16 de novembre (Seu Universitària d'Alacant) amb una perfoepoètica de Txus García titulada «He ensenyat a una dona a fer servir la veu», vers procedent del poema «Epigrama», d'Anna Akhmàtova (1990: 77), traduïda al català per Marçal i Monika Zgustová:

EPIGRAMA

Podria Beatriu crear com Dante
o cantar Laura la febre d'amor?

He ensenyat a una dona a fer servir la veu.

I ara, com puc fer-la callar?